

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.

PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

MÜLLER KÁROLY
laptulajdonos.

SZERKESZTŐSEG

ÉS KIADÓHIVATAL:

I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

Postatakarékpénztári csekkezámia: 52.608.

Uj vezetőréteg

körvonalai bontakoznak ki a magyar jövődöntő horizontján abban az intézkedésben, amellyel a kultúrpolitika ösztöndíjak juttatásával a figyelmet keltő falusi tehetségek továbbképzését és tanulását akarja elősegíteni. Azokról van szó ezúttal, akiknek minden veleszületett hajlama, értéke, szorgalma, törekvése megfeneklett eddig mindig — ki tudja, miért — a falu feneketlen sárában. Akiknek nem volt szabad túlnőniük a falu határán csak a legritkább esetben, és csak akkor, amikor már lekopott róluk, kihalt belőlük minden, ami a faluhoz, a tanyához, a viskóhoz, a néphez kötötte őket, s elszunnyadt lelkükben az a paraszti öntudat, dac és gőg, amely a dekadens úri rétegnél, annak minden fellengző, könnyű, léha életénél, leereszkedő vállveregetésénél többre értékelte a földszagú magyar paraszt kérges, kemény kézszorítását, inszakajtó munkáját, véres verejtékét még akkor is, amikor külsőleg elszakadni látszott tőle. Most ezeknek az őshumuszából kisarjadt tehetségeknek nyúlnak a hóna alá, s jönnek majd, hogy Isten-áldotta tehetségükkel, kiszélesített látókörrel új irányt szabjanak az ébredő magyar öntudatnak, új erőt hozzanak a magyar élniakarúhoz, s új tartalmat adjanak az új magyar életnek.

Szinte látjuk már az új arisztokráciát, az új nemességet, az új vezetőréteget, amelynek nem az igazgatósági tagságok, nem szerfelett jövedelmező stallumok, nem is a címek, rangok adják külső díszét és belső értékét, hanem egyedül és kizárólag a legszélesebb néprétegek érdekében végzett munkálkodás. Az a munka, amelyet a magyar fajtaért, az új magyar ezredévéért, a szentistváni gondolatért, s ennek a vér- és verejtékáztatta drága magyar földnek a megtartásáért végez az, akit tehetsége, képzettsége, a nép bizalma, sorsa az élre állított. Micsoda tiszta levegője lesz akkor majd a közéletnek, mekkora bizalom a felsőbb-ségben, milyen erőteljes a felfelé törekvés, s milyen megnyugtató a nép összességén felépült, az irányító akarat.

A megbonthatatlan népi egységben, a boldogabb jövőben lesz viszont maradandó emléke azoknak, akik az új idők szellemében építették ezt az új magyar jövődöntőt.

Egymás után alakulnak meg a megyei közjóléti szövetkezetek

Egy esztendeje, hogy a törvényhozás külön alapot létesített a megélhetésükben veszélyeztetett, támogatásra érdemes rászoruló családok megsegítésére. Ez az úgynevezett Országos Nép- és Családvédelmi Alap. A belügyminiszter most adta ki az alap segítségével létesülő közjóléti szövetkezetek alapszabályainak mintáját a földművelésügyi miniszterrel együtt. Igen érdekes, hogy e minta szerint a szövetkezet működése olyan személyekre

is kiterjeszthető, akik a megélhetésük veszélyeztetése nélkül még üzletrészt sem tudnak jegyezni. A közjóléti szövetkezet bizonyos vonatkozásban közigazgatási jellegű is, elnöke az alispán, illetőleg a polgármester, s a felügyelőbizottság élén a főispán áll. Hivatalból tagja az illetékes gazdasági felügyelőség vezetője. A szövetkezet házépítésekre kölcsönt ad, de ebből, illetve a juttatott ingatlan vételárából az egy éven felüli, de tizennyolcadik életévét

Hogy lehet gyermekkel törleszteni a kölcsönt?

még be nem töltött negyedik és minden további gyermek után 10—10 százalékot töröl. Az összes juttatások kamatmentesek, s 60, ingóságok juttatása esetén pedig 20 félévi törlesztés engedélyezhető. Az eddig megalakult szövetkezetek közül a szatmári, a baranyai, a pécsi, a komáromi, a hódmezővásárhelyi, a békési, a borsodi máris eredménnyel dolgozik. Rövidesen nyolcvan-kilencven új szövetkezet megalakulása várható.

Rendelet a tanügyi közigazgatás egyszerűsítéséről

A hivatalos lap vasárnapi számában a magyar kultúrpolitika szempontjából korszakalkotó rendelet jelent meg. A magyar közigazgatásban az utóbbi évtizedek alatt érvényesült központi irányzat a részletkérdések tömegét zúdította az irányító szervekre, így a közoktatásügyi minisztériumra is, hogy ez már nagymértékben megnehezítette az ügyek inté-

zését. Éppen ezért az 1941. évi XII. t. c. végrehajtási utasításaként megjelent rendelet igen sok közigazgatási teendőt a kir. tankerületi főigazgatóságok hatáskörébe utal. Így a főigazgató nevezi ki első ízben a népiskolai tanítókat. Ugyanígy a főigazgató hatáskörébe kerül a tanfelügyelőségeken és a főigazgatóságokon alkalmazott tisztviselők áthelyezése is, a kisebb

költségvetések, vizsgaengedélyek, valamint a tanszemélyzet áthelyezésével kapcsolatos valamennyi kérdés is. Egyébként a kultuszminiszter a főigazgató részletes utasítással látja el, mely utasítás a gyors és igazságos ügyintézését kívánja szolgálani. Az utasítás szerint annak a pályázónak a kérvényét, aki protekciót akar igénybe venni, nem szabad figyelembe venni.

Évenként kétszázötven tehetséges, szegénysorsú diákot iskoláztat tovább az állam

A fenti rendelettel egyidőben jelent meg a közoktatásügyi miniszternek egy másik nagyfontosságú rendelete, amely a tehetséges, de vagyontalan tanulók továbbképzését kívánja biztosítani. Ezzel megvalósítani kívánja a közoktatásügyi miniszter azt a korszerű gondolatot, hogy a magyar értelmiségi osztályt a magyar falu tehetséges fiataljaiból egészítsék ki. Ennek az eszmének a szolgálatában Hóman Bálint új re-

formja megkönnyíti a tehetséges falusi diákok számára a középipiskola elvégzését. A támogatásban részesítendő falusi tanulókat képességvizsgálaton válogatják ki és részint internátusokban, részint megfelelő családnál helyezik el. A kiválogatott diákok vidéki gimnáziumokban fognak tanulni, teljesen tandíjmentesen. Az akció már a jelen iskolai évben megindul, Mohácson, Jászapáti, Besztercén gimnáziumi in-

ternátusokban, több vidéki gimnázium mellett egyelőre családnál helyezik el a tehetségvizsgálatot kiállott diákokat. Évenként 250 ilyen diákot választanak ki és ez nyolc év alatt 2000 tehetséges szegény diák továbbképzését jelenti. Ezt jelenti a magyar kormány szociálpolitikája a második világháború 3. esztendejének megindulásakor. A régi, „boldog” békevilágban ilyen tervek megvalósítása szóba sem került.

Szeptember 15-én lép életbe az új póstai díjszabás

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki a póstatávíró és távbeszélődíjszabás egyes díjtételeinek megváltoztatása tárgyában. A rendelet szerint a levél bérmentesítési díja belföldi helyi forgalomban 20 grammig 12 fillér, 40 grammig 16 fillér, 250 grammig 20 fillér, 500 grammig 30 fillér. Külföldre: Németországba, Cseh-Morva védnökségbe, Lengyelországba, Horvátországba 20 grammig 40 fillér, ezen felül 20 grammonként 24 fillér. Olaszországba és gyarma-

taiba, Szlovákországba, Vatikánváros államba 20 grammig 40 fillér, ezenfelül 20 grammonként 30 fillér. Egyéb külföldre 20 grammig 50 fillér, ezenfelül 20 grammonként 30 fillér. A levelezőlap bérmentesítési díja belföldre helyi forgalomban 8 fillér, távolsági forgalomban 12 fillér. Külföldre: Németországba, Cseh-Morva védnökségbe, Lengyelországba, Vatikánváros államba 24 fillér, egyéb külföldre 30 fillér. Az ajánlási díj belföldi helyi forgalomban 30 fillér. Belföldi forgalomban a

közönséges távirat szódija 12 fillér. A legkisebb díj 1 pengő 12 fillér. A távbeszélő belépési díj különvonalú állomásért (fővonalért) helyi közvetlen összeköttetését a budapesti egységes hálózatban 50 pengő, a vidéki hálózatokban 16 pengő. Iker- és váltórendszerű állomásért a budapesti egységes hálózatban 30 pengő, a vidéki hálózatokban 10 pengő. A rendeletben megállapított új pósta, táviró- és távbeszélődíjtételek folyó évi szeptember hó 15-től (hétfőtől) kezdve érvényesek.

Ara 10 fillér

Szarvasi diákok kerékpárkirándulása ERDÉLYBEN

Kolozsvárról kedden indultunk vissza és délután kitűnő kondícióban és nagyon jó hangulatban érkezünk Királyhágó községbe. Egyhangú határozat alapján nekivágtunk Jádvolgy községnek. Szűk völgybe fordultunk és itten folytattuk utunkat. Hegynek-völgynek robogtunk, mezei úton, patakmederben, tengelyig érő vízben kerékeztünk hangos jókedvvel. Gyönyörködünk a völgy páratlan kanyarulatain és a szép erdők között suhogó vízben, de szerencsésen eltévedtünk. Jádvolgy helyett Csarnóházára érkezünk. Észre sem vettük, mikor tértünk balra. Mándics István főjegyző nagyon kedves volt és a községi bírónál szállásolt el minket. A csűrben illatos szénán pihentük ki a nap fáradalmait és reggel iparkodva mentünk fel a mostani román határig. A kisvasút prűskölve kanyarog a Jód völgyén, néhol jó darabon a víz felett, másutt a hegyoldalba vágott úton, az erdő lombjait súrolva. Délután megfürödtünk a Jódban és élveztük a hegyipatak sodró vizét. Jóska, Bálint és Imre megmászta a meredek és sziklás Ponort, meglehetősen izgalmakat keltve, úgyhogy estefelé már mentőexpedícióval indultunk felkeresésükre. Mire a hegy felét megmászta, ők a másik oldalon a völgyben kurjongattak. Este Babi és Buló felkapaszkodtak az iparvasútra, de az nem állt meg velük csak a végállomáson és éjjel gyalog kellett hazaballagniuk. Az élménydús nap után nagyot aludtunk és reggel útrakészen sorakoztunk a községházán. Jóska szokatlanul hallgatagon, kissé rókaszínben gubbasztott, megártott neki a sok áfonya. Adtam orvosságot neki, de az nem használt. Mándics főjegyző úr ezután beadott neki egy kupica kisüsti szilvóriumot. Jóska felhajtotta. A szemei könnybe is lábadtak, de tíz perc múlva már visszatért megszokott jókedve és a tíz órainál már kicsinek találta a Béla által kiutalt csabai kolbászt is. Eledsen ebédeltünk és szitaló esőben nekiindultunk Feketeerdőnek. Tizenegy kilométeres szerpentinvennerejtékeztünk kerékpárjainkat és egyre sűrűbb pihenőkkel tettük meg az utat felfelé — lefelé? —, erről jobb nem beszélni. Szerencsére leértünk és boldogan vettem számba épkezláb társaságunkat. Az út fárasztó volt fel és veszélyes le, de a szép erdő és a mélyen zúgó patak, a balzsamos erdei levegő, a folyton változó völgyek mindenért bőven kárpóoltak bennünket. A völgy mélyén a rossz szén orrfacsaró füstjében bukkantuk egy fálura. A kormos, összeviszsa épült házak, korcama, kuglizó, stb. soknyelvű társaság és a gyorsan épült ideiglenes épületek úgy hatottak, mint a mozok aranyásó telepei. Semmi kifogásunk sem lehet a fogadtatással szemben és bár sok tanulságos dolgot láttunk az erdőben, a kis falvakban sokkal jobban éreztük magunkat.

Életbe lépett a közellátás érdekét veszélyeztető cselekmény büntetése

A hivatalos lap múlt szerdai száma közli a minisztérium 6450/1941. M. E. számú rendeletét a közellátás érdekét veszélyeztető cselekmények büntetéséről szóló 1941. X. t. c. hatálybaléptetéséről. A tör-

vényben foglalt felhatalmazás alapján a minisztérium elrendeli, hogy a közellátás érdekét veszélyeztető cselekmények büntetéséről szóló 1941. X. t. c. 1941. évi szeptember hó 4-én lépett hatályba.

Megszűnt a divatcipők gyártása

A közellátási miniszter rendelete értelmében szeptember 1-től csak a hivatalosan előírt szabású lábbeli készíthető. Engedélyhez kötötte a miniszter a nem bőrtalpu cipők készítését is. Október 1-től kezdve pedig csak előzetes engedély alapján szabad fa-, gumi- és egyéb műtalpu lábbelit készíteni. Nem vonatkozik ez a rendelet a disznóbőr felhasználásával készült lábbelikre. A kormány gondoskodik arról, hogy a gazdák és a munkások a

közeljövőben olcsó, jóminőségű csizmához jussanak. A típuscipő árának megállapítása rövidesen megtörténik. A közellátási miniszternek az egységes típusú cipő gyártásáról szóló rendelete rendkívül előnyös az anyaggazdálkodás szempontjából, s így előmozdítja a lábbeliszükséglet minél jobb kielégítését. A komoly nagyközönség bizonyára örömmel üdvözi a túlhajtott és a mai időkhöz egyáltalán nem méltó divatörület letörését.

Repülőbizottságok ócskavasrazziát tartanak

Az anyagellátás biztosításának fontos gazdasági érdeke szükségessé teszi, hogy a készletek a feldolgozó iparok folyamatos munkájának ellátására szolgáljanak, másrészt a mai kivételes időkben bizonyos anyagokat csak meghatározott célra lehessen felhasználni. Az érvényben lévő rendelkezések értelmében ezért az ócskavas és fémhulladék készletek tulajdonosai kötelesek a mennyiségeket a M. Kir. Kereskedelmi Hivatalnál minden hó 7-ig bejelenteni és azokat csak a kijelölt, vásárlási igazolvánnyal rendelkező megbízottaknak szabad eladniuk. Az üzemek pedig csak az Anyaggazdálkodási Bizottságok engedélye alapján felszabadított anyagokat dolgozhatják fel. Most ki-

küldött hivatalos megbízottak és repülőbizottságok fogják ellenőrizni, hogy a készletbejelentések előírás szerűen történnek-e és az anyagokat az engedélyeknek megfelelő célra használták-e fel. Ezért ország-szerte ócskavasrazziát tartanak a kiküldött bizottságok. Ott, ahol szabálytalanságot találnak, természetesen megfelelő büntetések sújtják majd az előírásokat be nem tartó, vagy rejtgető készlettulajdonosokat. Elzárás és pénzbüntetés sújtja a rendelkezés szerint azokat, akiknél a honvédelmi törvény értelmében készletelkobzásnak helye is van. A vasnapok egyébként változatlan ütemben folynak az egész országban és az elmúlt hét gyűjtései is kedvező eredményeket hoztak.

Valamennyi iskolában megkezdődött a tanítás

Szeptember hó első hetében csaknem valamennyi községünkbeni iskolában, intézetben befejeződtek a beiratások, s e hét elején már megkezdődött a tanítás is. A iskolák ismét a szokásos nyüzgő képet adják, s alig van hely, ahol a tanulók létszáma a megállapított keretet már most el ne érné. Ugyanez a helyzet községünk középiskoláiban is. Itt a beiratkozássokból megállapíthatólag a

multhoz viszonyítottan erősebb az érdeklődés, különösen vidékről, mely tény intézeteink eddigi komoly és eredményes munkájának tudható be. A gimnázium, tanítónőképző, gazdasági tanintézet és polgári iskola mellett ezidén is tovább folytatja működését a női kereskedelmi szaktanfolyam, előreláthatólag minden eddigit túlszárnyaló magas létszámmal és tanulmányi eredménnyel.

Hirek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. h. ev. ó-templomban vasárnap délelőtt 8 órakor tót, délután 6 órakor magyar, az újtemplomban délelőtt 9 órakor magyar istentisztelet tartanak.

A szarvasi róm. kat. templomban vasárnap és ünnepnap fél 9 órakor csendes mise. 10 órakor szentbeszéd, nagymise. Délután 6 órakor ájtatosság Hétköznap mise fél 8 órakor. Gyontatás misék előtt.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap délelőtt 10 órától az Arvaház disztermében.

EGY ESZTENDŐ

telt már el azóta, hogy Erdély és Keletmagyarország egy része újra visszakerült az anyaországához. Ma már szinte el sem tudjuk képzelni, hogy voltak idők — sajnos évtizedek — amikor ezek az — úgy érezzük — elszakíthatatlanul hozzánk tartozó területek más állam részei voltak, s lakói két hosszú évtizeden át idegen zsarnokság igáját voltak kénytelenek eltűrni. A történelmi igazság azonban minden béklyót megölt, s az igazságon, jögon felépült magyar élniakarás túlnőtt a mesterségesen vont határokon, mintahogy meddő kísérlet maradt eleddig: kiölni az erdélyi, felvidéki és délvidéki lélekből azt, ami magyar volt gondolatban és cselekedetben egyaránt. A felszabadulás boldog órájának évfordulóján minden magyarok imádságos lélekkel, szent hittal erősítették, s újították meg a fogadalmat: ez a föld soha többé a másoké nem lehet. Soha, soha...

— **Házosság.** Takács Eszter és Hanó János ev. tanító szeptember hó 10-én Hajdúböszörményben tartották esküvőjüket.

— **Rohály Mihály lett az arad-békési ev. esperes.** A Szerberényi Zsigmond nyugdíjba vonulásával megüresedett esperesi állásra az arad-békési ev. egyházmegye hívei a Szarvasról elszármazott Rohály Mihály békéscsabai ev. lelkészt választották egyhangúlag meg. Az új esperes beiktatása folyó hó 8-án, hétfőn ment végbe ünnepélyes külsőségek között. A beiktatáson az új esperes több szarvasi személyes tisztelője is részt vett.

— **Kinevezés.** Pataki István volt orosházi-úti, jelenleg tiszkarácsonyfalvai tanítót a vallás-és közoktatásügyi miniszter f. évi szeptember hó 1-ével igazgatóvá kinevezte.

— **Adóelengedés a mult heti vihar károsultjainak.** Megirtuk, hogy a mult hét folyamán hártárunk felett elvonult vihar különösen a tengeriben okozott igen jelentős károkat. Mint most értesülünk, a szeptemberi vihar okozta károkat az adóhatóságok természetesen egyéb feltételek fennforgása mellett — elemi káronként kezelik s azok, akik a kárt bejelentik — adókedvezményben ill. törlesztésben részesülnek. Jelentkezések, ill. kárbejelentések a községi adóügyosztályban eszközölhetők.

NYOMTATVÁNYT

szép, ízléses kivitelben, gyorsan készíti a

MÜLLER-NYOMDA

— **Ügyvédi hír.** Dr. Kiss Elek ügyvédi irodáját II., dr. Mikolay István-utca 110. szám alatt megnyitotta.

— **Az árvizkárosultak megsegítése.** Az ideai talajvíz megint igen sok kárt okozott különösen mélyebb fekvésű területeken emelt épületekben. A kormányzat a károsultak megsegítésére, anyagkölcson és segélyt nyújt. A munkadíjat minden károsult maga köteles viselni. A házak felépítését, ill. teljes rendbehozatalát a községi mérnök felügyelete és ellenőrzése mellett még az idén be kell fejezni.

— **A földművelésügyi minisztérium ösztöndíjai műegyetemi hallgatók részére.** A földművelésügyi miniszter a m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mérnöki szakosztályának hallgatói részére 10 állami vízügyi szolgálati kötelezettséggel járó évi 1000 pengő összegű ösztöndíjat létesített. Az ösztöndíjak elnyerésének részletes feltételeit tartalmazó szabályzat a földművelésügyi minisztérium vízügyi műszaki főosztályánál szerzhető be, vagy a műegyetem mérnöki szakosztályának dékánai hivatalában lehet azt megtekinteni. A pályázat határideje 1941. évi szeptember hó 30.

— **Tizenötödikéig igényelhető a búzavetőmag.** Mint már jelentettük, a kormányzat ezidén is kölcsönvetőmag nyújtásával siet azok segítségére, akik az árvíz, vagy aszály miatt lényeges kárt szenvedtek az idén, s nem rendelkeznek kellő mennyiségű és minőségű vetőmaggal. A búzavetőmag igénylést az előjárásnál szeptember hó 15-ig kell bejelenteni. Kölcsönt ezúttal ismét csak 20 holdon aluli gazdák kapnak, és pedig földingatlanuk 20 százalékaig terjedő mértékben, vagyis 1— holdig 1 q, minden további holdra 20 kg-t, legtöbbet 4 q-t. A 20 holdon felüli birtokosok kedvezményes áru minőségi búzavetőmagot kaphatnak. Az igénylési határidő itt is szeptember 15-ike. A minőségi búzavetőmag ára 30— pengő, mely előre fizetendő. Szarvason az igényléseket a községháza 20. számú irodájában veszik fel.

— **Rádiójavításban specialista** **Barecz** felső fém- és elektromosipari szakiskolát végzett gép- és elektrotechnikus. Az Árpáddal szemben! 275

— **A minőségbúza előnyösebb feltételei.** A gazdaérdekeltségek kívánságára a közellátási miniszter a minőségbúzáknál megkívánt feltételeket szabályozta. A rendelkezés szerint nem kell a poloskaszuri szemek számárányát megvizsgáltatni, a szemeknek nem egyöntetű nagyságúaknak, fejletteknek és alakúaknak, hanem „általában fejletteknek” kell lennie. Az acélosszemek szám arányára vonatkozóan a 60 százalékos legalacsonyabb határt a búza megtekintésével is meg lehet állapítani. A minőségi felárat, tehát a 80 kg-nál magasabb hektóliter súlyú búzánál 1, a 81 kg-nál magasabb hektóliter súlyú búzánál 1'50 pengővel, magasabb árat, a vagon-tételnél kisebb eladásoknál is meg kell fizetni, ha ezek a tételek megfelelnek az újabb rendelkezéseknek. A minőségi feltételek megállapítását egyébként a tőzsde szakértő bizottsága helyett ebben a gazdasági évben a m. kir. gabona- és lisztiskisérleti intézet végzi.

— **Békéscsabán bevezették a liszt- és kenyérjegyet.** Az országszerte megállapított liszt és kenyéradagoknak megfelelően Békéscsabán bevezették a liszt és kenyérjegyet. Az új jegyek 3 színben készültek s tulajdonképeni céljuk a dupla ellátottság, a liszttel és kenyérral való pazarlás stb. megakadályozása.

— **Méhetető cukrot kapnak a méhészek.** Az őszi méhetetés céljaira az idén hét vagon denaturált méhcukrot bocsátott a pénzügyminisztérium a méhészek rendelkezésére. A méhészek a méhcukrot megfelelő igénylés ellenében kg-ként 1'80 pengős áron kapják.

— **Nem szabad kenyérgabonát egymásközött eladni.** A fennálló törvényes rendelkezések szerint búzát, árpát, rozst, zabot egymás között eladni nem szabad. Ezeket a terményeket csak vásárlási engedéllyel lehet beszerezni korábbi lapszámunkban részletesen leírt módon a Hombár bizományosok közbejöttével. Minthogy e téren kínos bizonytalanság uralkodik ismételen közöljük az érdekeltekkel, hogy bármely terményfelesleget csak a Hombárnál lehet felajánlani. Ha már most valakinek szükséglete van s vásárlási engedélyt kapott valamely termény megvételére a Hombárhoz kell fordulnia. Ha azonban meg tud jelölni egy felajánlott tételt,

elegendő a felajánló termelővel együtt a Hombárnál megjelenni, ahol a terményt egyszerűen átírják az ő gabonalapjába. Vételnél és eladásnál tehát a Hombárt kikerülni nem lehet. Elleneseiben szigorú büntetés vár bármelyik félre.

— **Zöldmező-mesteri tanfolyam.** Az országos Zöldmező Szövetség 30 éven aluli, katonaviselt gazdái felkészítésére teljesen ingyenes zöldmező-mesteri tanfolyamot rendez Keszthelyen a gazdasági akadémián. A tanfolyam két esztendő s sikeres vizsga után a növendékek a zöldmező-mesteri címet nyerik és mind-egyiküket elhelyezik szakképzettségüknek megfelelő állásba. Kívánatos volna, ha a szarvasi gazdái felkészítésére eddig tapasztalt melegebb érdeklődéssel viseltetnének az ehhez hasonló, kizárólag a mezőgazdaság fejlesztését célzó akciókkal szemben.

— **Ismét víz alatt a duzzasztómű.** Az utolsó hét szokatlanul bő esőzése következtében alaposan megáradt Körös ismét elárasztotta a duzzasztómű befejezéshez közeledő munkálatainak helyét. Emiatt ismét szünetel a munka s ezzel nemcsak a hatalmas közmű befejezése odázódik el, de egy csomó munkás megint elesik remélt őszi keresetétől, amelyre pedig — különös tekintettel az igen sovány nyári keresetre — igen rá vannak utalva.

— **Vásárlás után — zsarolás.** Érdekes zsarolási ügyet tárgyalt a gyulai törvényszék büntetőtanácsa. A vádlott Nyíri Kálmánné békési kereskedő felesége volt, aki a múlt év őszen vasárukat vásárolt Nyeste János békési nagykereskedőtől és miután szerinte a megengedettnél magasabb árakat számított, megfenyegette, hogy feljeleníti árdrágításért, ha nem fizet neki 2300 pengőt, azaz pontosan a százszorosát annak, amennyiért árut vásárolt. Nyiriné ellen zsarolás címén megindult az eljárás és ekkor hamis tanuval próbálta mentegetni magát, de az később visszavonta vallomását. A tárgyaláson vallomást tett Nyeste két tanuja, aki elbújva kihallgatta az asszony zsaroló szavait. A bíróság egy hónapi fogházra és három évi hivatali és politikai jogvesztésre ítélte Nyíri Kálmánnét. Az ítélet még nem jogerős.

HIRDESSZEN LAPUNKBAN!

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Ifj. Bohnyat Pál és Janurik Zsuzsanna leánya Erzsébet, Jansik István és Jansik Zsuzsanna fia András, Kondacs Mihály és Melis Judit fia Mihály, Molnár Pál és Molnár Erzsébet fia Pál, Nyemcsok János és Szklenár Erzsébet fia Pál, Kovács János és Fábri Judit-Mária fia János-Dániel, Adamcsok János és Kepka Zsuzsanna fia György, Rétes János és Ganyecz Mária leánya Erzsébet Judit, Jurák Pál és Csonki Zsuzsanna leánya Zsuzsanna-Mária, Poljovka Mihály és Ganyecz Judit leánya Zsuzsanna, Gutyan János és Szrnka Mária leánya Mária, Melis György és Hipszky Zsuzsanna leánya Zsuzsanna-Mária, Slajchó Mihály és Kolompár Zsuzsanna leánya Edit Zsuzsanna. — **Házasságot kötöttek:** Raffaj István Molnár Máriaival, Simkovics Pál Borgulya Judittal, Toman András Czigliedszky Zsuzsannával, Borgulya János Kozsuch Erzsébettel, Harmati Pál Sutyinszki Annával, Kolompár Pál Szirony Judittal, Viszok Pál Farkas Annával, Janurik András Kiszely Judittal, Janurik Mihály Medvegy Erzsébettel, Tibiczinyi Mihály Terhes Zsuzsannával. — **Elhaltak:** özv. Marsal Lászlóné Mócz Mária-Margit 56 éves, Opaúszki Pál 76 éves, Szekretár Mihályné Jancsó Anna 36 éves, özv. Bricznyik Pálné Csilik Zsuzsanna 61 éves, Tusjak György 3 hónapos korukban.

— **A szarvasmarha kivitellel kapcsolatban felhívják a gazdák figyelmét a földművelésügyi miniszternek arra a rendeletére, amely megtiltja a négyévesnél fiatalabb tehének és üszök vágását.** A rendeletre vonatkozóan a gazdasági felügyelők és hatósági állatorvosok adnak az érdekelteknek közelebbi felvilágosítást. Arendelet alapján külföldre tehát csak olyan tehének és üszök szállíthatók, amelyekre a rendelet előírásai nem vonatkoznak.

— **Tilos a lap előfizetéssel kapcsolatos bármily ajándékozási akció.** Az Országos Magyar Sajtókamara kiadói szakosztálya elhatározta annakidején, hogy semmiféle ajándékozási, vagy jutalmazási akció (pályázati, rejtvényjutalmazás stb.) a lapok előfizetésével és árusításával kapcsolatban nem rendezhető. Ezt a tilalmat, most a hetenként megjelenő időszakos lapokra is kiterjesztették.

TANKÖNYVEK

(újak és használtak) raktárról azonnal vásárolhatók készpénzfizetéssel a

MÜLLER-KÖNYVKERESKEDÉSSEN

Iskolakönyvek, füzetek
írószerke, valamint az
összes iskolai cikkek
nagy raktára, a kör-
nyék legelőnyösebb
bevásárlási forrása!

SZARVAS
Horthy Miklós út
Telefonszám 109

SPORT

Tótkomlói LE—Turul 6:0 (2:0)

Súlyos vereséget szenvedett vasárnap a Turul Tótkomlóson másodosztályú bajnoki mérkőzés keretében, a bajnokságba most benevezett TLE-től. A Turul a következő összeállításban játszott: Roszik — Nagy, Sznagyik — Kuhajda, Herczeg, Kerekes I — Csete, vitéz Csatai, Bankó, Melich, Kerekes II. A fenti nagyarányú vereség nem a tótkomlói csapat jó játékának az eredménye, hanem az, hogy a Turul csapnivalóan rossz volt. Ilyen gyatrán még nem láttuk játszani a csapatot. A nagy vereség okait a következőkben foglalhatjuk össze: 1. Roszik három potyagólt szedett be, 2. a fedezetsor teljesen széteső volt, 3. a csatársor — amely egyébként is fel volt forgatva — jóformán csak állt a pályán, 4. szív és lélek nélkül játszottak a játékosok, 5. az ellenfél határtalan lelkesedéssel játszott és emellett minden sikerült neki. Herczeg egy 11-est mellé lött. A Turulban csupán vitéz Csatai és Melich nyújtottak elfogadhatót. Kovács játékvezető megengedte a sportszerűtlen játékot a tótkomlóiaknak. — Vasárnap a Turul a Hunyadi II ellen játszik bajnokit.

A Turul ifjúsági gárdája Gyomán

játszott barátságos mérkőzést a GyTK ifjúsági csapatával. A mérkőzés eredménye 1:1 volt. A következő tizenegy játékos szerepelt: Székely — Kelemen I, Kelemen II — Darida, Szabó, Hegedűs — Piacsek, Podmaniczki, Pribelszki, Fábri, Kulcsák. A csapat meglepően jól játszott és egy kis szerencsével akár a győzelmet is megszerezhetette volna. A gólt pompás akció befejezésekként Pribelszki lötte. Ezt a gyomaiak 11-essel egyenlítették. A fiúk egytől egyig nagyszerűen játszottak és szívvel-lélekkel küzdöttek a fekete-fehér színekért. Külön felemlítést érdemlő még is Székely, Podmaniczki, Fábri és Pribelszki jó teljesítménye. Az ifjúsági csapat kitűnő gyomai szereplése a legteljesebb reményekre jogosít. Eppen azért bízunk benne, hogy a közeljövőben induló ifi-bajnokságban jól meg fogja állni a helyét.

B. Hunyadi—KöTE 3:1 (2:0)

Békésszentandrásán réglátott hatalmas nézősereg jelenlétében mérte össze erejét a Hunyadi és a Kondorosi TE. A mérkőzés — amint az várható is volt — a Hunyadi biztos győzelmével végződött. A két csapat találkozása ezúttal is kemény, erősírájú játékot hozott. A gólokat Sinka II (2), Vas (öngól), illetve Nagy szereztek. — Kondorosi a KöTE és Hunyadi második csapatai játszottak II. osztályú bajnoki mérkőzést. Itt is a Hunyadi győzött 3:1-re.

A II. o. délnyugati csoportjának állása

1. Szarvasi Turul	4	3	0	1	10:7	6
2. B. Hunyadi II	3	2	1	0	3:1	5
3. OMTK II	3	1	1	1	5:4	3
4. Tótkomlói LE	1	1	0	0	6:0	2
5. Gádorosi SE	2	1	0	1	3:2	2
6. Kondorosi II	3	0	0	3	2:10	0
7. Békéssámszon	2	0	0	2	0:5	0

Iskolatársak

kazetták (kofferok)

nagy választékban kaphatók

Müller-könyvkereskedésében

Szarvasi nagyközség elöljáróságától.
19.269—1941. ikt. szám.

Hirdetmény

Főispán Úrnak, mint a vármegye közellátási kormánybiztosának rendelete alapján tudomására hozza az Elöljáróság az összes Hombár bizományosoknak, malmoknak, valamint a lakosságoknak, hogy a Közellátási Miniszter Ur Békésvármegyét árpa ellátás szempontjából zárt területre nyilváníttotta, s ennek következtében árpának a vármegye területéről való kiszállítását megtiltotta.

Felhívja az elöljáróság az érdekelteket, a fent írt rendelkezésnek büntetés terhe mellett való feltétlenül betartására.

Szarvas, 1941. évi szeptember 11-én.

ELŐLJARÓSÁG.

Békés vármegye

Szarvasi nagyközség elöljáróságától.

Versenytergályási hirdetmény

Szarvasi nagyközség elöljárósága a kézbesítők, rendőrök, udvaros, bikagondozó, előfogati kocsisok, kertgazdasági kocsis, valamint az ápodában elhelyezettek ruházati cikkei versenytergályalás útján kívánja biztosítani.

Felkéri azon önálló iparosokat, akik az alább felsorolt ruházati cikkek szállítását elnyerni óhajtják, hogy zárt írásbeli ajánlataikat f. évi szeptember hó 24-én délelőtt 10 óráig a község iktatóhivatalába annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezett ajánlatokat az elöljáróság nem fogja figyelembe venni. Készítendő, illetve szállítandó: 35 öltöny nyári Zeug ruha.

Ajánlat adható részmenyiség szállítására is.

Eővebb felvilágosítást a hivatalos órák alatt a községi számvevő nyújt, akinél az ajánlati úrlapok is díjtalanul kaphatók.

Az elöljáróság a benyújtott ajánlatok felett szabad döntés jogát fenntartja magának.

Szarvas, 1941. évi szeptember hó 6.

ELŐLJARÓSÁG.

A szarvasi kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság.
5129—1941. tk. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Maglóczki Jánosné (képv. dr. Král Pál ügyvéd.) végrehajthatónak Bálint Bálintné sz. Papp Anna kondorosi lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 332 P 55 f. tőkötvetelés és járuléka behajtása vegett a Kondoros községben fekvő, s a kondorosi 374 sz. betetben A11 sorsz. 2621 hrsz. aiat felvett Jercy dülőbeni 2 h. 73 négyszögöl szántóra 3000 P. kikiáltási árban eirendelte.

Az árverést 1941. évi szeptember hó 15 napján délután 3 órakor Kondoros község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant, ha az árverés megtartását a végrehajthatók közül Maglóczki Jánosné kéri 2877 P vételárnál alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Árverési vevő köteles a 43.300/1939 I. M. sz. r. 1. §-a szerint megkívánt nyilatkozatot az árverési jkvbe mondani. Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi százaléka kell kiegészíteni.

Szarvas, 1941. évi június hó 6 napján.

Dr. Domonkos s. k. kir. bíró.

A kiadmány hitelül:

József kiadó.

281

APRÓHIRDETÉSEK

Józsefszálláson 20 kishold föld sürgősen eladó vagy bérbe kiadó. Érdeklődni Szarvason, II. ker. 72. 262

II. ker. 538. számú ház eladó. 266

Nagyszénás királysági újpusztán 10 kishold szántó föld eladó. Érdeklődni lehet Szarvason, I., Arany János-utca 180—1. szám alatt. 261

Ügyes fiút tanulónak felvesz Nagy Károly mészáros és hentes. 264

Harminc kishold jóminőségű szántóföld Kákán tanyaépületekkel eladó. Tájékoztatót ad dr. Salacz Aladár ügyvéd.

Egy külön bejáratú szoba tanulóleányoknak ellátással v. anélkül is kiadó, esetleg zongorahasználattal is I. ker., 144. szám. 277

Ötmető alatt 818 négyszögöl gyümölcsös és II. 396. sz. ház eladó. 273

4 hold föld eladó a Tóniszállás mellett. Érdeklődni lehet a vasúti utcai Janurik fűszerüzletben.

— A m. kir. Dohányjövődék Nikotex-gyártmányainak csak az ára változott meg egy árnyalattal, de minőségük, aromájuk, élvezetes könnyűségük változatlanul kitűnő maradt.

Egy jókarban lévő zongora olcsón eladó. III. ker. 3 szám alatt. 291

II. ker. 115 számú ház eladó. Érdeklődni a Polgári Körben. 290

Város közepén kövesút mellett ház eladó II. ker. Újtemp-lomköz 259 sz. 289

Két butorozott szoba kiadó III. ker. 268. sz. 288

Eladó 2 ágy és 1 íróasztal I. ker. 131 sz. alatt. 286

I. ker. 112 számú ház eladó. Az eladással dr. Král Pál ügyvéd van megbízva. 285

25 hold szántó Józsefszálláson haszonbérbe kiadó. Bővebbet a Józsefszállási tanitónál. 284

IV. ker. 545 számú ház újtelepen eladó. 283

II. ker. 140 számú ház eladó. Érdeklődni ugyanott. 282

— Mielőtt rádiót vesz, kérjen szakvéleményt **Barecz** rádióspecialistától, Árpád-szállodával szemben.

Négy középiskolát végzett, keresztény családból való fiút nyomdásztanulónak felvesz lapunk nyomdája.

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13

ELADÓ

A szarvasi IV. belkerületi 356 számú beltelkes házingatlanság.

Az eladással

dr. Keszth Ármín

ügyvéd van megbízva.

286

Nyomatványokat

szép izléses kivitelben olcsó áron készít a

Müller-nyomda

Pályázati hirdetmény.

A szarvasi ág. h. ev. egyházközség kertgazdaságánál megüresedett kezelői állásra pályázatot hirdet. Pályázati feltételek a gondnoki hivatalban tudhatók meg. A képviselőtestülethez címzett pályázatok Szelenyi János íg. lelkésznel adandók be. Pályázati határidő szeptember 15. 260

ELADÓ

A szarvasi I. bel ker. 71 számú, bőséges lak és gazdasági épületekkel ellátott, kövesút mellett 680 négyszögöl területen fekvő beltelkes ingatlanság.

Az eladással dr. Keszth Ármín szarvasi ügyvéd van megbízva. 278

Lapunk

hirdetéseinek eredménye

nagy

Könyveit

szépen, gyorsan, olcsón

beköfi

MÜLLER

könyvkötészet